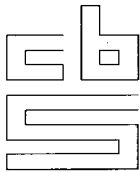

Buitenlandse goederenhandel

Het volume van de invoer van goederen in 1990 was 6% groter dan in 1989, zie figuur 1. De voor prijsveranderingen gecorrigeerde uitvoer van goederen nam vorig jaar eveneens met 6% toe. In de eerste drie kwartalen van 1990 en ook in het laatste kwartaal van 1989 was de groei van de invoer steeds hoger dan die van de uitvoer. In het vierde kwartaal van vorig jaar veranderde dat: de uitvoergroei was met 6% zelfs tweemaal zo groot als het accres van de invoer. De invoer van consumptiegoederen en van investeringsgoederen nam in 1990 meer dan gemiddeld toe. Het volume van de invoer van grondstoffen en halffabrikaten en van algemene goederen

steeg minder dan gemiddeld. Eén van de oorzaken was de geringe groei van de import van ruwe aardolie en aardolieproducten.

Bij de uitvoer daalde het volume van de aardolieproducten. De export van onbewerkte agrarische producten nam sterk toe. Binnen de categorie fabriekaten, veruit de grootste exportcategorie, steeg de uitvoer van textiel en kleding meer dan gemiddeld.

Consumptie

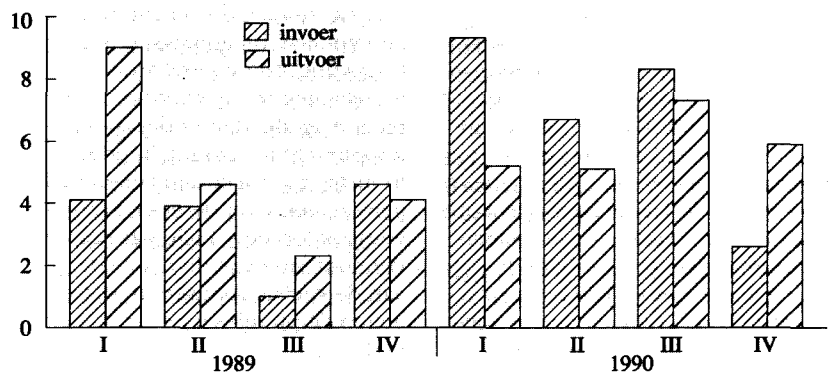
Uit figuur 2 blijkt dat de binnenlandse consumptieve bestedingen door gezinnen in 1990, gecorrigeerd voor prijsveranderingen, met 4,0% zijn toegenomen ten opzichte van 1989. Deze stijging is de grootste van de afgelopen twaalf jaar. De groei was in de loop van 1990 betrekkelijk stabiel en schommelde voor elk van de vier kwartalen rond de 4%. De grootste stijging deed zich voor bij de consumptie van duurzame goederen. Deze is in 1990 met 7,6% toegenomen, het hoogste groeicijfer van de afgelopen 20 jaar. De aankopen van textielproducten, elektrotechnische artikelen, motorrijwielen en fietsen en van sport- en speelgoed droegen sterk bij aan de groei in 1990. De uitgaven aan voedings- en genotmiddelen waren vorig jaar, in volume gemeenten, 2,6% hoger dan in 1989.

Spaartegoeden

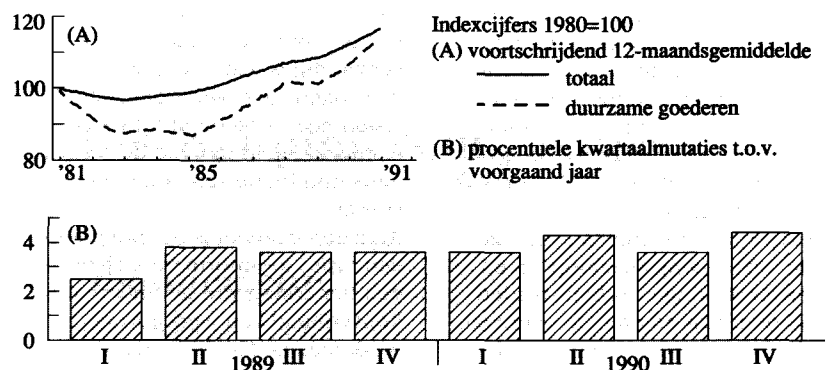
De spaartegoeden, gedefinieerd als tegoeden van particulieren op spaarrekeningen en deposito's bij spaarinstellingen, bedroegen ultimo december 178,5 mrd. gulden (zie figuur 3). Dit is 8,0% meer dan ultimo december 1989. Gemiddeld over het gehele jaar lag het niveau van de spaartegoeden 6,8% hoger dan in 1989. Dit is het grootste accres van de laatste vijf jaar. In 1990 legden Nederlandse ingezetenen 96,0 mrd. gulden in op spaarbankboekjes, spaarrekeningen en depo-

sito's. Dit is 15% meer dan in 1989. Daartegenover werd 88,2 mrd. gulden van spaartegoeden opgenomen, een stijging van 9,9%. Het spaarverschil, dat is het saldo van inleggingen en opnemingen, kwam daardoor uit op 7,8 mrd. gulden. In 1989 was het spaarverschil 3,1 mrd. gulden. Op de spaartegoeden werd vorig jaar 5,4 mrd. gulden aan rente bijgeschreven. De totale besparingen van gezinnen via spaarinstellingen bedroegen in 1990 derhalve 13,3 mrd. gulden. In 1989 was dit 8,1 mrd. gulden.

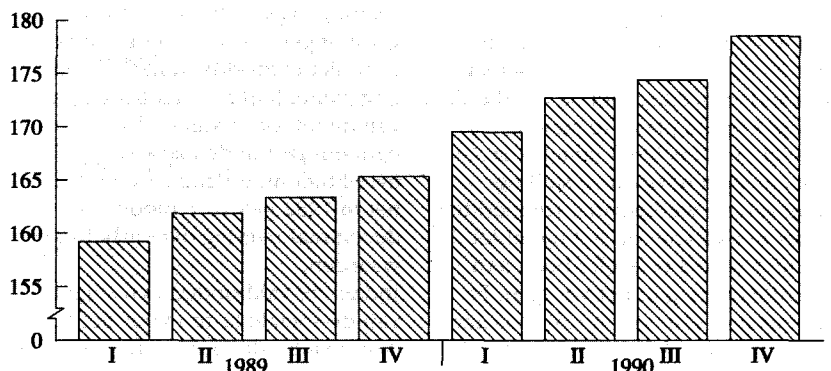
Figuur 1. In- en uitvoer van goederen (volume, procentuele kwartaalmutaties t.o.v. vorig jaar)

Figuur 2. Binnenlandse consumptie (volume)

Figuur 3. Spaartegoeden (cijfers per ultimo, mrd. gld.)

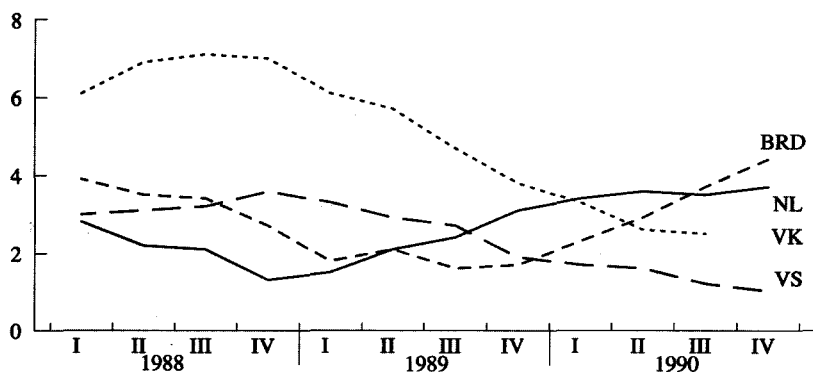
Buitenland

Gezinsconsumptie

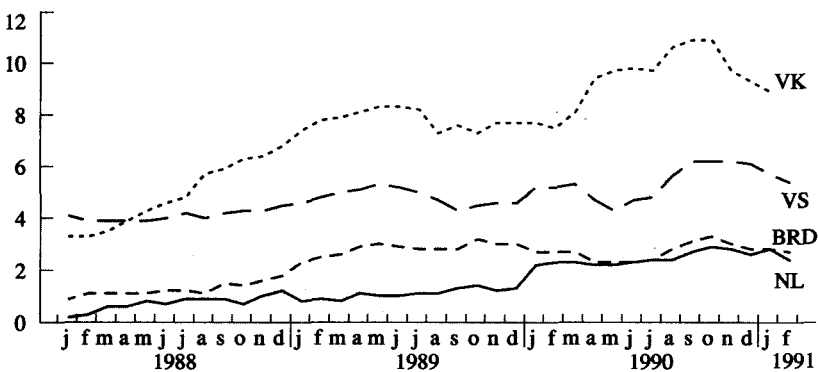
De volumegroei van de gezinsconsumptie in Nederland in 1990 was niet alleen hoog in vergelijking met voorgaande jaren, maar ook in vergelijking met een aantal belangrijke handelspartners. In figuur 4 zijn de volume-ontwikkelingen van de gezinsconsumptie weergegeven als de jaarmutaties van het voortschrijdend vierkwartaalsgemiddelde (waarbij de groeivoet is geplaatst in het laatste kwartaal van de betreffende vierkwartaalsperiode). De ontwikke-

ling van de consumptie in Nederland en de BRD toonde de laatste drie jaar globaal eenzelfde verloop. In 1988 was de groei in deze landen bescheiden in vergelijking met die in het VK en de VS. In 1989 deed zich een omslag voor, de groeicijfers in Nederland en bij onze oosterburen liepen op, terwijl het accres in de andere twee landen juist afnam. Eind vorig jaar resulteerden deze ontwikkelingen in een consumptiegroei voor Nederland en de Bondsrepubliek Duitsland van rond de 4%. De groei in het Verenigd Koninkrijk en in de Verenigde Staten lag daar duidelijk onder.

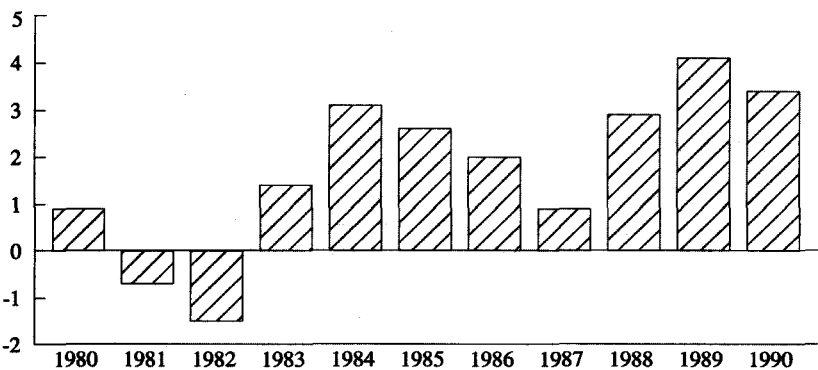
Figuur 4. Gezinsconsumptie (volume, procentuele jaarmutatie van het voortschrijdend vierkwartaalsgemiddelde)

Figuur 5. Prijsindex gezinsconsumptie (procentuele maandmutatie t.o.v. voorgaand jaar)

Figuur 6. Bruto binnenlands produkt (marktprijzen, volume, procentuele jaarmutatie t.o.v. voorgaand jaar)

Prijzen gezinsconsumptie

De relatief forse groei van de consumptie in de BRD en Nederland in 1990 ging in beide landen gepaard met een gematigde stijging van de prijzen (figuur 5). Evenals bij de volume-ontwikkeling van de consumptie is er ook bij de prijsontwikkeling een betrekkelijk parallel verloop. Hierbij bleef de prijsstijging in Nederland voor het vierde achtereenvolgende jaar onder die van de Bondsrepubliek. Van de in de grafiek opgenomen landen zijn de prijzen, na het begin van de Golfcrisis, in het derde kwartaal van 1990 gaan stijgen. In het laatste kwartaal van 1990 en in de eerste maanden van dit jaar toonde het prijsindexcijfer in deze vier landen weer een dalende tendens. (N.B. De gegevens voor de BRD betreffen uitsluitend het grondgebied voor 3 oktober.)

Economie groeit 3,4%

Het volume van het bruto binnenlands produkt (bbp) was vorig jaar 3,4% groter dan in 1989, zie figuur 6. De groei van de Nederlandse economie in 1990 was daarmee lager dan in 1989, toen de volumegroei 4,1% bedroeg. Afgezien van 1989 was de groei in 1990 echter de hoogste na 1976. Deze raming van de bbp-groei is een onderdeel van een nieuwe, snelle beschrijving van het economische proces, zoals het CBS die voortaan twee maanden na afloop van het verslagjaar maakt. Opmerkelijk was in 1990 vooral de forse groei van de consumptieve bestedingen door gezinshuishoudingen. Het volume van de gezinsconsumptie steeg 3,7% ten opzichte van 1989. Dit groeipercentage is iets lager dan de groei van de binnenlandse consumptie (4,0%). Het verschil is veroorzaakt door een daling van de toeristische bestedingen van Nederlanders in het buitenland, een afnemende die sterker was dan de daling van de buitenlandse toeristische bestedingen in ons land. Het volume van de bruto investeringen in vaste activa groeide in 1990 met 4,9%. De bruto investeringen door de overheid waren 3,2% groter dan in 1989. Voor het zesde achtereenvolgende jaar groeiden hiermee de bedrijfsinvesteringen sterker dan de overheidsinvesteringen.

Deze bijdrage is ontleend aan het *Conjunctuurbericht*, dat wordt samengesteld door de hoofdafdeling Nationale Rekeningen van het CBS.